

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики

Кафедра української мови
та лінгводидактики

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

УКРАЇНСЬКА ЛІНГВІСТИКА:
ІСТОРІЯ ТА НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

підготовки магістра

Луцьк – 2023

Силабус вибіркового освітнього компонента «Українська лінгвістика: історія та новітні тенденції розвитку» підготовки магістра.

Розробник: Костусяк Наталія Миколаївна, завідувач кафедри – професор кафедри української мови та лінгводидактики, доктор філологічних наук, професор.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми проф. Олександр МЕЖОВ

Силабус вибіркового освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри української мови та лінгводидактики

протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри:

проф. Н. М. Костусяк

© Костусяк Н. М., 2023 р.

I. Опис освітнього компонента

Денна форма

Найменування показників	Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість годин / кредитів <u>120 / 4</u>	<u>магістр</u>	Вибіркова
ІНДЗ немає		Рік навчання – 2
		Семестри – 3
		Лекції – 10 год
		Практичні (семінарські) – 14 год
		Самостійна робота – 88 год
		Консультації – 8 год
		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

Заочна форма

Найменування показників	Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість годин / кредитів <u>120 / 4</u>	<u>магістр</u>	Вибіркова
ІНДЗ немає		Рік навчання – 2
		Семестри – 3
		Лекції – 4 год
		Практичні (семінарські) – 6 год
		Самостійна робота – 96 год
		Консультації – 14 год
		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	<i>Костусяк Наталія Миколаївна</i>
Науковий ступінь	<i>доктор філологічних наук</i>
Учене звання	<i>професор кафедри української мови</i>
Посада	<i>завідувач кафедри – професор кафедри української мови та лінгводидактики</i>
Контактна інформація	<i>т. +38095-11-430-77, kostusyakov.nataliia@vnu.edu.ua</i>
Дні занять	<i>http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700</i>

III. Опис освітнього компонента

Силабус вибіркового освітнього компонента «Українська лінгвістика: історія та новітні тенденції розвитку» укладено для здобувачів освітнього рівня магістр.

1. Анотація курсу

Вибірковий освітній компонент «Українська лінгвістика: історія та новітні тенденції розвитку» зорієнтований на вивчення історії науки про мову, що становить основу глибокого й цілісного дослідження її розвитку. Без осмислення процесу становлення мови, її суспільної функції, закономірностей розвитку не можна побудувати об'єктивної та правильної теорії пізнання мови як системи. Опанування вибіркового освітнього компонента «Українська лінгвістика: історія та новітні тенденції розвитку» має теоретично-практичне спрямування й велике пізнавальне значення, а також відіграє особливо важливу роль у підготовці висококваліфікованих філологів, здатних логічно мислити, об'єктивно оцінювати досягнення лінгвістів і висувати власні продуктивні ідеї.

Магістри вивчатимуть:

- загальнотеоретичні проблеми лінгвістичної науки в Україні від часу зародження й до наших днів;
- закономірності й тенденції становлення вітчизняної лінгвістики в контексті понять *держава, ідеологія, політика* та низки інших зовнішніх та внутрішніх факторів, що впливали на її формування й розвиток у різні часові зрізи;
- сучасний стан, тенденції розвитку та проблеми мовознавства в Україні.

Обравши освітній компонент «Українська лінгвістика: історія та новітні тенденції розвитку» й ґрунтовно опанувавши його, магістри **знатимуть** основні етапи розвитку вітчизняної лінгвістичної думки, найважливіші напрями роботи українських науковців минулого й сучасності; навчатимуться об'єктивно аналізувати науковий доробок дослідників та їхні конкретні досягнення на тлі всього лінгвістичного процесу, застосовуючи набуті знання й уміння під час написання наукових статей, кваліфікаційної роботи, у майбутньому дисертації тощо.

Здобувачі освіти отримають **навички** висококваліфікованого науковця-філолога, здатного аналітично мислити, аналізувати різні лінгвістичні гіпотези та мовні явища, робити власні висновки та узагальнення, дискутувати, успішно комунікувати, працюючи в групах, обґрунтовувати свою думку, полемізувати щодо мовної ситуації в Україні з акцентом на демографічно-комунікативний аспект та ін.

Концепція викладання

Основну й найголовнішу інформацію здобувачі освіти отримають на лекційних заняттях, а також студіюючи запропоновану до курсу літературу. Залежно від обсягу та складності матеріалу на лекціях викладач застосовуватиме пояснювально-ілюстративний метод та / або метод проблемного викладання.

Крім того, послуговуватиметься такими методиками, як розповідь, пояснення, бесіда. Результативність практичних занять забезпечуватимуть частково-пошуковий та / або репродуктивний методи, індивідуально-групова форма діяльності й ін.

Упродовж всього семестру викладач відповідатиме на запитання магістрів, надаватиме консультації. Пріоритетним у навчальному процесі викладач вважає толерантний діалог, повагу до думки кожного, комфорт у спілкуванні, взаєморозуміння. Вислухає поради кожного щодо вдосконалення програми й практичних завдань.

2. Пререквізити / Постреквізити

Пререквізити

Освітній компонент «*Українська лінгвістика: історія та новітні тенденції розвитку*» перебуває в тісному зв'язку з низкою дисциплін, які вивчали раніше, зокрема «Сучасні методики навчання в закладах вищої освіти», «Теорія мови та лінгводидактики вищої школи», «Фахова українська мова та академічна риторика», «Професійна майстерність викладача-філолога».

Постреквізити

Знання, уміння й навички, які магістри здобудуть, опанувавши вибіркового освітній компонент «*Українська лінгвістика: історія та новітні тенденції розвитку*», необхідні для написання статей, кваліфікаційних робіт, майбутньої професійної діяльності.

3. Мета й завдання освітнього компонента

Мета вибіркового освітнього компонента «*Українська лінгвістика: історія та новітні тенденції розвитку*» – опанування найважливіших концептуальних і методологічних знань про українську лінгвістику від часу її зародження й до наших днів, розуміння загальних закономірностей та тенденцій її розвитку, формування вмінь і навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності.

До найважливіших завдань курсу «*Українська лінгвістика: історія та новітні тенденції розвитку*» належить глибоке оволодіння теоретичними відомостями про основні етапи вітчизняного лінгвістичного процесу, що сприятиме формуванню цілісного та об'єктивного уявлення про закономірності становлення й розвитку лінгвістичної науки загалом; акцентування на мовній політиці держави, напрямках роботи вчених-теоретиків сучасності; розвиток практичних навиків застосувати знання у професійній діяльності з дотриманням норм академічної доброчесності; виховання почуття поваги до державної мови та її дослідників.

4. Результати навчання (компетентності)

Опанування освітнього компонента «*Українська лінгвістика: історія та новітні тенденції розвитку*» передбачає набуття здобувачами освіти таких *компетентностей*:

- *інтегральної (ІК):*

ПК: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми в галузі лінгвістики в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

○ **загальних (ЗК):**

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні;

○ **фахових (ФК):**

ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах, усвідомлювати мову як систему систем для вироблення навичок комплексного багатоаспектного аналізу її одиниць з урахуванням впливу лінгвальних і позалінгвальних чинників.

ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання, новітні досягнення й методологічні принципи філологічної науки.

ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу відповідно до класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень та у професійній діяльності.

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату та ефективної комунікації у професійній діяльності.

ФК 9. Здатність реферувати, аналізувати, коментувати, узагальнювати й систематизовувати результати наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних учених, коректно покликаючись на їхні праці.

ФК 10. Здатність планувати й організовувати власне наукове дослідження теоретичного і прикладного характеру в галузі філології з використанням універсальних та спеціальних методів наукового аналізу, доцільно добираючи відповідний фактичний матеріал.

ФК 11. Здатність самостійно досліджувати актуальні проблеми філологічної науки в синхронії й діяхронії з одержанням нових результатів, дотримуючись принципів академічної доброчесності.

ФК 12. Здатність належно презентувати результати власних наукових досліджень державною та іноземною мовами у фахових виданнях, на конференціях, семінарах, круглих столах, під час державної атестації (захисту кваліфікаційної роботи).

ФК 15. Здатність інтегрувати набуті філологічні знання й вирішувати проблемні питання лінгвістики в широких або мультидисциплінарних контекстах, у тісному взаємозв'язку з іншими науковими і практичними галузями.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови й техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату та організації успішної комунікації.

ПРН 7. Аналізувати, порівнювати, класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці, літературні течії, творчі методи, стилі та жанри.

ПРН 8. Оцінювати історичні надбання, новітні досягнення, методологічні принципи української та світової філологічної науки, виходячи з розуміння особливостей її становлення й еволюційного розвитку.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 10. Збирати та систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних завдань і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

До пріоритетів опанування освітнього компонента належить зорієнтованість на формування у здобувачів освіти таких *соціальних навичок (soft skills)*: логічне й критичне мислення; саморозвиток; навички комунікації; здатність керувати своїм часом й розуміти важливість *deadline*, здатність діяти як відповідальний громадянин, генерувати нові ідеї; діяти відповідно до етичних норм і принципів, норм суспільної моралі; відповідно до професійної етики; здатність до професійного розвитку впродовж життя.

5. Структура навчальної дисципліни

Денна форма

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Бали
Змістовий модуль 1. Зародження українського мовознавства. Староукраїнське мовознавство						
Тема 1. Основні етапи розвитку українського мовознавства.	20	2	2	15	1	20 балів
Тема 2. Зародження мовознавства у східних слов'ян. Мовознавство в Київській Русі	20	2	2	15	1	20 балів
Тема 3. Основні наукові здобутки науковців старої доби.	21	2	2	15	2	20 балів
Разом за модулем 1	61	6	6	45	4	60 балів
Змістовий модуль 2. Українська лінгвістика XIX – XX ст.						
Тема 4. Тенденції розвитку лінгвістики в XIX ст.	31	2	4	23	2	20 балів
Тема 5. Науковий доробок мовознавців діаспори	28	2	4	20	2	20 балів
Разом за модулем 2	59	4	8	43	4	40 балів
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	100 балів

Заочна форма

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Зародження українського мовознавства. Староукраїнське мовознавство						
Тема 1. Основні етапи розвитку українського мовознавства.	21	1	1	16	3	20 балів
Тема 2. Зародження мовознавства у східних слов'ян. Мовознавство в Київській Русі	25	1	1	20	3	20 балів
Тема 3. Основні наукові здобутки науковців старої доби.	24	–	2	20	2	20 балів
Разом за модулем 1	70	2	4	56	8	60 балів
Змістовий модуль 2. Українська лінгвістика XIX – XX ст.						
Тема 4. Тенденції розвитку лінгвістики в XIX ст.	26	2	1	20	3	20 балів
Тема 5. Науковий доробок мовознавців діаспори	24	–	1	20	3	20 балів
Разом за модулем 2	50	2	2	40	6	40 балів
Всього годин / Балів	120	2	6	96	14	100 балів

6. Завдання для самостійного опрацювання

Організація самостійної роботи здобувачів освіти передбачає поєднання прийомів репродуктивного, частково-пошукового та дослідницького методів. Для забезпечення самостійного опанування матеріалу запропоновано перелік необхідної навчальної, навчально-методичної літератури, із нею можна ознайомитися в бібліотеці та відповідних сайтах, покликання на які подано в загальному списку джерел.

Готуючись до практичних занять, здобувачі освіти повинні опрацювали теоретичний матеріал, поданий на лекціях та в інших запропонованих джерелах, а також виконати практичні завдання.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Політика оцінювання здобувачів освіти відповідає «Положенню про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки». URL : https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/Polozh_pro_otzin_Red_redMED.pdf та «Положенню про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» URL : https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Viznannya_rezultativ_VNU_im_L.U._red.pdf.

Здобувач освіти, сумлінно готуючись й *активно* виступаючи на практичних заняттях із дотриманням *норм академічної доброчесності*, може отримати максимальну 100 балів. Мета практичних занять – з’ясувати ступінь засвоєння теоретичного матеріалу та формування вмінь і навичок його застосовувати на практиці.

У разі проведення онлайн-занять (через карантинні заходи, воєнні дії) здобувачі освіти повинні подбати про мікрофон, веб-камеру, справність технічних засобів, що забезпечить успішну віртуальну комунікацію. У такому разі екран має бути ввімкнений у викладача й студентів.

Якщо через об’єктивні причини магістр не відвідав заняття чи хоче покращити свій результат, то зможе в дні консультацій скласти тему, але не пізніше як за тиждень до дати призначення заліку.

За наявності документа про опанування сертифікатного курсу, дотичного за проблематикою до вибіркової дисципліни, здобувач освіти може не складати однієї чи кількох тем (відповідно до кількості зазначених у сертифікаті годин).

Здобувач освіти, який підготував наукові публікації, брав участь у роботі конференцій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт і досяг значних результатів, може отримати додаткові (бонусні) бали, які будуть зараховані як результати поточного контролю з освітнього компонента.

Політика викладача щодо дотримання принципів академічної доброчесності

Навчальна діяльність побудована на послідовному дотриманні прав та обов’язків учасники навчального процесу (викладача та студентів), визначених Законом України «Про вищу освіту». Відповідаючи на теоретичні питання, виконуючи завдання до практичних занять та передбачених на самостійне опрацювання, здобувачі освіти повинні пам’ятати про неприпустимість подання інформації, що не стосується проблематики, а також мають дотримуватися всіх інших норм академічної доброчесності та кодексу етики. У разі їхнього порушення передбачено покарання, зокрема перескладання тем, іспиту та ін.

Див.: 1. Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки. URL : <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>. 2. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки. URL : <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/polozhennya-pro-antyplagiat.pdf>.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Якщо через поважні причини здобувач освіти не відвідав заняття чи хоче покращити свій результат, то в дні консультацій він зможе скласти тему, але не пізніше як за тиждень до дати призначення заліку.

V. Підсумковий контроль

Якщо за результатами поточної роботи магістр набрав менш ніж 60 балів, то він складатиме залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, одержані під час поточного оцінювання, будуть анульовані.

На заліку здобувач освіти може отримати максимально 100 балів. Для кожного студента передбачено окремий білет, що містить два теоретичних питання. Максимальний бал за кожне питання – 50 балів.

За незгоди з оцінкою здобувач освіти має право звернутися до проректора з наукової роботи та вимагати повного розгляду справи.

VI. Шкала оцінювання заліку

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Не зараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література

1. Бевзенко С. П. Історія українського мовознавства. Історія вивчення української мови : навч. посібник. Київ : Вища шк., 1991. 231, [1] с.

2. Жовтобрюх М. А. Нарис історії українського радянського мовознавства (1918–1941). Київ : Наукова думка, 1991. 260 с.

3. Загнітко А. П. Історія українського мовознавства в особах : наук.-навч. посіб. Донецьк : ДонНУ, 2006. Ч. 1. 184 с.

4. Інститутові української мови – 10 років. *Українська мова*. 2001. № 1. С. 4–10.

5. Костусяк Н. М. Історія українського мовознавства : робоча програма та методичні вказівки для студентів напряму підготовки 6.020303 «Українська мова і література». Луцьк : Вежа-Друк, 2014. 36 с.

6. Костусяк Н. М. Луцька граматична школа: функційно-категорійний алгоритм досліджень. *Лінгвістична історіографія кафедри української мови: до 50-ліття від часу заснування: колективна монографія / упоряд. Т. Є. Масицька, Н. М. Костусяк, О. Г. Межов, І. А. Мельник*. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. С. 181–186. URL : <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/18446>.

7. Костусьяк Н. М., Приймачок О. І. Дери́ваційна й частино́мовна концепції Є. Куриловича та сучасних українських функційних граматистів: зіставний аспект. *Волинь філологічна: текст і контекст. Полоністичні студії* : зб. наук. праць. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2019. Вип. 27. С. 70–80. URL : <http://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/17877>.

8. Межов О. Г., Костусьяк Н. М. Граматичні ідеї О. Синявського та С. Смеречинського як цінне джерело пізнання української мови в контексті розвитку новітніх лінгвістичних парадигм. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Філологія (мовознавство)*. 2022. Вип. 34. С. 34–43. URL : <https://drive.google.com/file/d/1JAwdxLR7A7pLdzOsoRJ5Nz-6D80xLl6I/view>.

9. Шевельов Ю. Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900–1941): стан і статус. Чернівці : Рута, 1998. 208 с.

10. Шевельов Ю. В. Портрети українських мовознавців. Київ : Вид. дім «КМ Академія», 2002. 132 с.

11. Konstankevych I., Kostusiak N., Shulska N., Stanislav O., Yelova T., Kauza I. Media Manipulation as a Tool of Information Warfare: Typology Signs, Language Markers, Fact Checking Methods. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*, 2022. Vol. 12, Issue 2, Spec. Issue XXIX. P. 224–230. URL : http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120229/papers/A_39.pdf.

12. Kostusiak N., Mezhev O., Pryimachok O., Holiukh L., Zdikhovska T., Tykha L. Concept of *Crisis* in the Latest Media Information Field. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*, 2022. Vol. 12, Issue 1, Spec. Issue XXV. P. 287–292. URL : http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120125/papers/A_51.pdf.

13. Kostusiak N., Navalna M., Mezhev O. The Functional-Cognitive Category of Femininity in Modern Ukrainian. *Cognitive Studies / Études cognitives*, 2020 (20), s. 1–12. URL : <https://doi.org/10.11649/cs.2310>.

14. Kostusiak N., Pryimachok O., Zdikhovska T., Shkamarda O., Svitlikovska O., Poliak I. Communicative-pragmatic Potential and Semantic-grammatical Manifestations of Uncertainty in Modern Ukrainian Masmedia. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*, 2022. Vol. 12, Issue 1, Spec. Issue XXVII. P. 41–46. URL : http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120127/papers/A_09.pdf.

15. Kostusiak N., Shulska N., Kozlova T., Lynnyk Y., Slashchuk A., Musiichuk T. Features of Public Communication: Rhetorical Skill and Language Manipulation. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*, 2022. Vol. 12,

Issue 2, Spec. Issue XXIX. P. 208–213. URL : http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120229/papers/A_36.pdf.

16. Mezhov O., Kostusiak N., Navalna M. Cognitive-Discourse Parameters of Directive Speech Acts in Modern Ukrainian Language. *Cognitive Studies / Études cognitives*, 2022 (22). Article 2785, s. 1–15. URL : <https://doi.org/10.11649/cs.2785>.

17. Mezhov O, Navalna M., Kostusiak N. Invective Vocabulary in Media Discourse at the Beginning of the 21st Century: A Psycholinguistic Aspect. *East European Journal of Psycholinguistics*. Lutsk : Lesya Ukrainka Eastern European National University, 2020. Vol. 7, No. 1, pp. 97–110. URL : <https://doi.org/10.29038/eejpl.2020.7.1.mez>.

18. Navalna M., Shynkaruk V., Kostusiak N., Skliarenko O., Kushch N., Buhaiova O. New Appearances of the Leksema FRONT in the Language of Modern Ukrainian Mass Media. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*, 2023. Vol. 13, Issue 1, Spec. Issue XXXII. P. 58–63. URL : http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/130132/papers/A_10.pdf.

19. Shulska N., Kostusiak N., Rymar N., Zavarynska I., Mykhalchuk S., Bovda O. Call Names in Unofficial Communication of the Military: Specificity of Creation and Lexico-Semantic Base. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*, 2022. Vol. 12, Issue 2, Spec. Issue XXX. P. 53–60. URL : http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120230/papers/A_11.pdf.